

Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget
Christiansborg
1240 København K

Ministeren

Dato
12. august 2016

J nr. 2015-3359

Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget har i brev af 20. juli 2016 stillet mig følgende spørgsmål nr. 276 alm. del, som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pia Olsen Dyhr (SF).

Spørgsmål 276

Ministeren bedes fremsende erfaringsbaserede eksempler på grafer, der viser den aftagende skifer-gasproduktion over tid fra en vandret boring (brønd), og den kumulerede produktion fra samme.

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS), som har oplyst følgende:

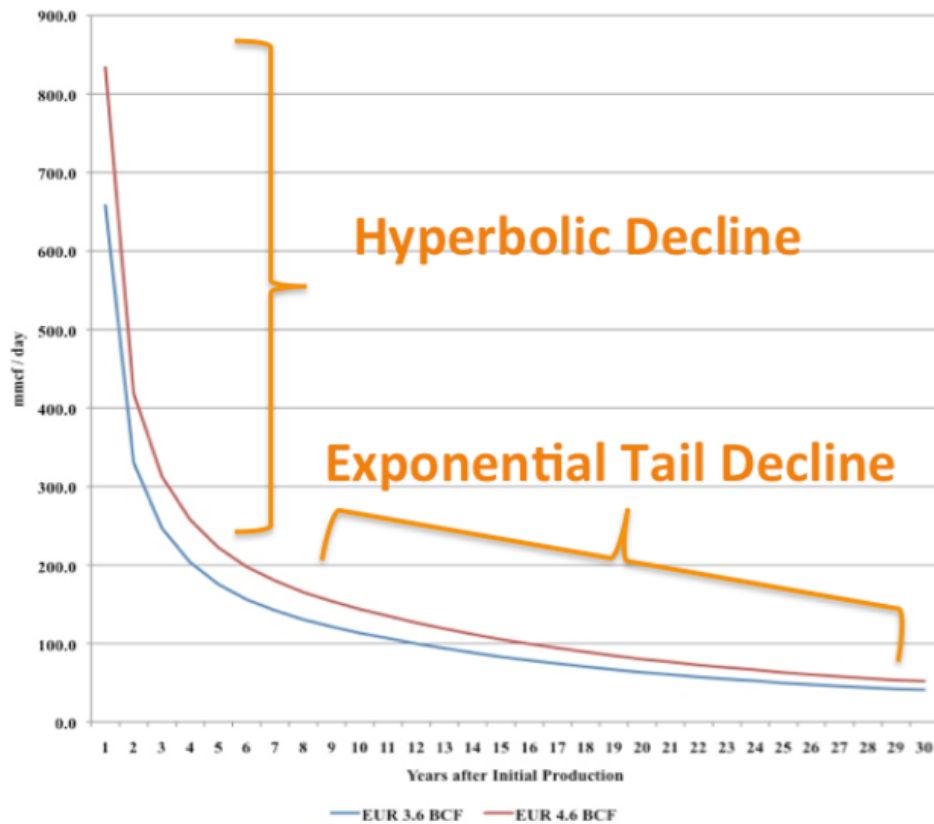
"Skifergasproduktion over tid fra en vandret boring (brønd) aftager som vist i principskitset i Figur 1. Den højeste produktion opnås i den første periode af brøndens produktionstid (angivet i Figur 1 som "hyperbolic decline") i forhold til den senere produktion (angivet i Figur 1 som "tail decline"). Der findes en stor mængde eksempler på sammenstillinger af produktionsdata fra nord-amerikanske skifergasbrønde. Typisk sammenstilles brønde for at vise udviklingen af EUR over tid som følge af ændret teknologi. Som eksempel herfor er vist i Figur 2 og Figur 3 produktionen for en aktuel skifergasforekomst i Nordamerika i perioden fra produktions start og de første 36-86 måneder. Alle brønde er horisontale. Det ses af figuren, at brønde udført i 2008 har væsentlig lavere produktion ($43 \cdot 10^6 \text{ ft}^3 \text{ gas/måned}$) sammenlignet med senere udførte brønde (brønde fra 2013 har en produktion på $173 \cdot 10^6 \text{ ft}^3 \text{ gas/måned}$) pga. ændret teknologi typisk pga. af en længere boret horisontal del med flere udførte frakturer i.

**Energi-, Forsynings- og
Klimaministeriet**

Stormgade 2-6
1470 København K

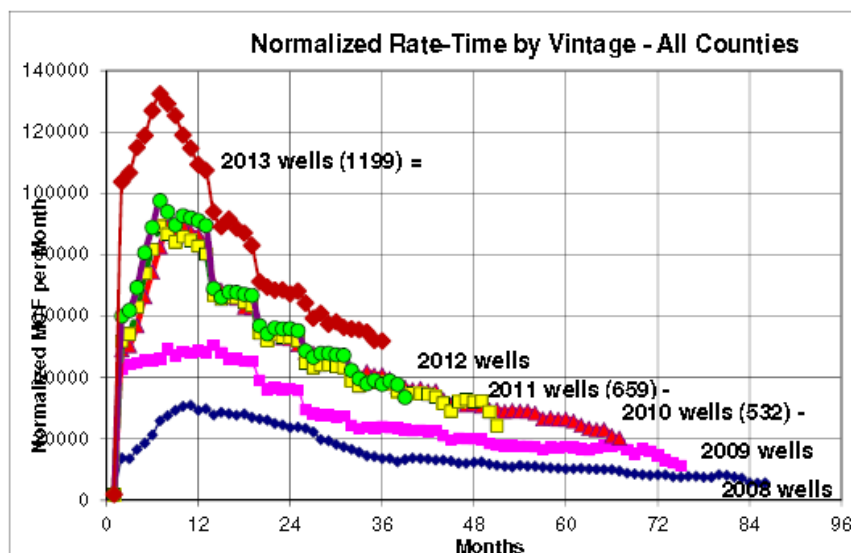
T: +45 3392 2800
E: efkm@efkm.dk

www.efkm.dk

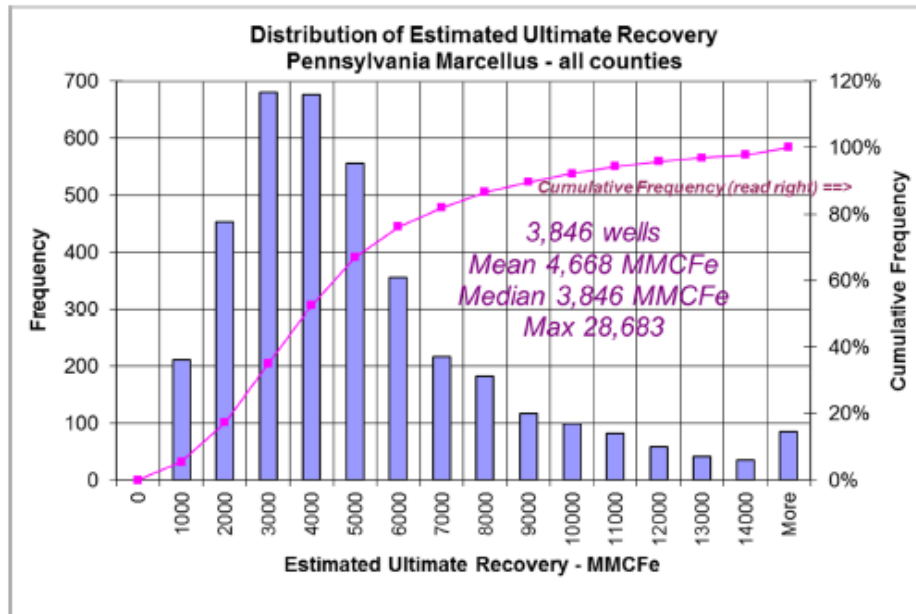

Figur 1. Principskitse der viser den aftagende skifergasproduktion over tid fra en vandret boring.

Kilde: <https://www.e-education.psu.edu/eme801/node/521>

Figur 2. Eksempler på grafer, der viser den aftagende skifergasproduktion over tid fra en vandret boring (brønd) fra det nordamerikanske Marcellus område. Enhed MCF: 10^3 ft^3 gas. Kilde: Swindell (2016).

Figur 3. Eksempler på den kumulerede produktion fra brønde i det nordamerikanske Marcellus område. Kilde: Swindell (2016). Enhed MMCFe: 10^6 ft³ equivalent gas.

Kildehenvisninger:

Swindell GS. 2016. Marcellus Shale in Pennsylvania: A 3,800 Well Study of Estimated Ultimate Recovery (EUR) – March 2016 Update. Petroleum Engineering – Marcellus Study 2016.

[Tilgængelig fra <http://gswindell.com/marcell.pdf>]

Internet siden: <https://www.e-education.psu.edu/eme801/node/521>

”

Med venlig hilsen

Lars Chr. Lilleholt